

FORSIDEILLUSTRAJON

Elisabeth Moseng

REDAKSJON

Ansvarlig redaktør:

Ellen Beate Dyvi

Vitenskapelige redaktører:

Nils Roar Gjerdet

Jørn Arne Aas

Redaksjonssjef:

Kristin Aksnes

Redaksjonsråd/Editorial Board:

Linda Z. Arvidsson, Ellen Berggreen, Morten Enersen,

Jostein Grytten, Anne M. Gussgard, Anne Christine

Johannesen, Sigbjørn Løes, Nils Oscarson,

Nina J. Wang, Marit Øilo

Redaksjonskomité:

Jon E. Dahl, Anders Godberg, Malin Jonsson,

Kristin S. Klock, Anne Rønneberg

ABONNEMENT

For ikke-medlemmer og andre abonnenter:

NOK 2 150,-

ANNONSER

Henv. markedsansvarlig Eirik Andreassen,

Tlf: 977 58 527

e-post: annonse@tannlegetidende.no

TELEFON OG ADRESSE

Haakon Vils gate 6,

PB 2073, Vika, 0125 Oslo

Tlf: 22 54 74 00

E-post: tidende@tannlegeforeningen.no

www.tannlegetidende.no

UTGIVER

Den norske tannlegeforening

ISSN 0029-2303

Opplag: 7050, 11 nummer per år

Parallellpublisering og trykk: 07 Media

Grafisk design: 07 Media

Fagpressens redaktørplakat ligger til grunn for utgivelsen.

Alt som publiseres representerer forfatterens synspunkter.

Disse samsvarer ikke nødvendigvis med redaksjonens eller

Den norske tannlegeforenings offisielle synspunkter med

mindre dette kommer særskilt til uttrykk.

PRESSENS
FAGLIGE UTVALG

TRYKT I
NORGE
NO. 1470

Fagpressen
OPPLAGSKONTROLLERT

ALLTID TRYKT
07 MEDIA - 2011/2012

Stay skjerpa, du blir sett

Ferien er over. Norgesferien, for de fleste av oss. Som kanskje ikke ble så verst. Det burde ikke være noen straff, å ha fri i Norge, med de forholdene som er her til lands.

Vi beveger oss fritt, og glemmer oss kanskje litt også. Jeg tenker på koronareglene vi lærte å følge, fra mars og frem mot sommeren.

Nå, 5. august ser det ut som høsten kan komme med en ny smittetopp, slik det også er blitt varslet siden vårparten. Og noe av den nye økningen i antall koronasmittede kan skyldes at reglene ikke følges, både på individnivå og på andre nivåer.

I små og store virksomheter og organisasjoner, offentlige som private, på alle nivåer, må vi tenke klokt, og nøye, igjennom hvilke konsekvenser hvert eneste valg vi foretar oss kan få. Det dreier seg altså ikke bare om å følge regler og retningslinjer, det handler også om å bruke hodet og ha fantasi utover det som tilrådes og bestemmes av myndighetene til enhver tid.

Hva skal til for å hindre at noen, og dermed også de mest sårbare, blir smittet, må være spørsmålet vi stiller oss, på alle nivåer, hver dag, og hele tiden.

Det er fortsatt dette det dreier seg om: Å beskytte dem som for all del ikke må bli syke.

Hurtigrutesaken, som jeg tør anta at de fleste har hørt om, er et eksempel, som ikke er til etterfølgelse. Denne saken viser at vi, og jeg sier bevisst vi, siden vi har et kollektivt ansvar, ikke velger klokt. Og at det fører til at smitten får spre seg.

Vi står hele tiden overfor valg, og vi har alltid et ansvar for de valgene vi foretar oss. Valgene gjør oss i stor grad til det andre ser oss som. Enten vi er enkeltpersoner, en tannlegevirksomhet, eller en hvilken som helst annen virksomhet eller organisasjon.

Så er det også slik med valg, at foregående valg legger føringer for nye valg. Det fine er at

det ene gode valget ofte fører til et nytt godt valg. Og det vonde er at et dårlig valg eller flere, gjerne fører til flere uheldige valg. Etter hvert kan det bli vanskelig å finne den veien som er god, både for oss selv, og for resten av samfunnet. Og det er heldigvis mulig å snu.

Om ikke noe annet, og mer edelt, er styrende for valgene våre, vil det med at vi blir både sett, og dømt, være styrende for det vi velger. Ofte er det akkurat dette som avgjør atferden vår.

Vi står hele tiden overfor valg, og vi har alltid et ansvar for de valgene vi foretar oss.

Sosial kontroll er ikke så dumt, når det gjelder å få en befolkning til å gjøre det som kreves, for å beskytte de svakeste. Og antagelig er det nettopp sosial kontroll, og den enkeltes behov for å unngå andres fordømmelse, som har reddet oss, og som fortsatt vil redde oss, fra en virkelig stor smittekatastrofe.

At så mange av oss har en eller flere i vår nære krets, som vi er glade i, og som vi er spesielt opptatt av å passe ekstra godt på, er med på å hindre spredning av sykdommen vi frykter. Vi er mange som passer på. Det får oss til å være våkne, på en måte vi kanskje ikke er vant til ellers, både når det gjelder egen og andres atferd.

Vi er generelt kanskje spesielt gode til å passe på at andre oppfører seg riktig. Det kan vi godt la være med i mange sammenhenger. I akkurat denne situasjonen er det, som jeg argumenterer for, også en god ting. Fordi det redder våre kjæres liv. Og jeg mener ikke at vi skal skamme oss. Bare så det er sagt.

Foto: Kathrin Wilberg

Ellen Beate Dyvi
Ansvarlig redaktør